

HE 87/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta ja HE 114/2020 vp Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun hallituksen esityksen (HE 87/2020 vp) täydentämisestä

Kuhmon kaupunki kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta lausua HE 87/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta ja HE 114/2020 vp Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun hallituksen esityksen (HE 87/2020 vp) täydentämisestä suhteen. Kuhmon kaupunki haluaa myös kiittää kaikkia hallituksen esityksen parlamentaariseen valmisteluun osallistuneita tahoja siitä, että huolimatta kevään ja kesän 2020 panepidemiasta ja sen asettamista haasteista hallituksen esitys on edennyt työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan käsittelyyn. Panepidemiasta huolimatta Kuhmon kaupungissa ja kaikissa Kainuun kokeilualueen (pl. Puolanka) kunnissa on aktiivisesti valmistauduttu työllisyyden kuntakokeilun aloittamiseen tammikuussa 2021. Tästä syystä Kainuun alueen toimijat toivovatkin hallituksen esityksen nopeaa etenemistä eduskunnan käsittelyssä niin että lakiesityksen mahdollistamat työllisyystoimet voivat alkaa Kainuun kokeilualueella tammikuussa 2021.

Kuntakokeiluun osallistuvien kuntien tasaveroiset mahdollisuudet

Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelmaan on useisiin kohtiin (esim. s. 103, 105) kirjattu maamme eri alueille ominaisten piirteiden tunnistaminen. Kuhmon kaupunki sijaitsee harvaan asutussa Kainuun maakunnassa jossa kuntien väliset maantieteelliset etäisyydet ovat pitkät, sekä kuntien väkiluku että kuntien palveluksessa olevan henkilöstön määrä ovat pienempiä kuin eteläisen Suomen kunnissa. Koska hallitusohjelmassa (s. 131) on mainittu että kuntien roolia työllisyyden hoidossa vahvistetaan, katsoo Kuhmon kaupunki tämän tarkoittavan sitä että eri kokoisten kuntien tulisi saada tasaveroiset mahdollisuudet työllisyyden kuntakokeilun toteuttamisessa, niiden kokoon liittyvien

ominaispiirteiden tullessa tunnistetuksi. Tästä syystä hallituksen esityksessä (HE 114/2020, 14 §) mainittu, TE-hallinnosta työllisyyden kuntakokeiluun siirtyvien asiakkaiden henkilötietoihin pääsemisen mahdollistaminen vain sellaisille kuntien viranhaltijoille joiden tehtävänkuvasta vähintään puolet koostuu mainittujen salassa pidettävien asiakas- ja työllisyystietojen (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 621/1999, 24 § 1. momentti, kohta 25) käsittelystä asettaisi kunnat kokonsa perusteella eriarvoiseen asemaan. Pääsyn työllisyyden kuntakokeilun toiminnan kannalta oleellisiin asiakastietoihin tulisi perustua siihen että kuntakokeilun työntekijä työskentelee kuntakokeiluun kuuluvan asiakkaan kanssa, eikä siihen mikä on kunnan työntekijän työaikaprocentti kyseisessä tehtävässä.

TE-hallinnon ja kuntien yhteistyö kokeiluissa, kuntien toimintavaltuudet ja lisämäärärahat

Koska työllisyydenhoito ja tehokas kuntalaisten työllisyyden edistäminen ovat vahvasti sidoksissa julkishallinnon asiakastietojärjestelmiin ja niihin sisältyviin työkaluihin, pitää Kuhmon kaupunki työllisyyden kuntakokeiluun osallistuvien kuntien saamaa URA-järjestelmän käyttöoikeutta erinomaisena asiana. Huomioitavaa on kuitenkin se, että URA-järjestelmän lisäksi TE-hallinnolla on myös oma sisäinen intranetjärjestelmänsä, Taimi. Taimi-järjestelmä sisältää erilaisia toimintamalliohjeita, tallenteita ja asiakirjamalleja joista Kuhmon kaupungin käsityksen mukaan olisi huomattavaa käytännön hyötyä työllisyyden kuntakokeilun kokeilualueiden kunnille. Kuntakokeilun toimivuuden kannalta olisikin suotuisaa kirjata hallituksen eduskunnalle antamaan lakiesitykseen, että työllisyyden kuntakokeilun kunnille järjestetään joko pääsy Taimi-järjestelmään, tai kunnat saavat sen sisältämät tiedot ja tallenteet käyttöönsä jollakin muulla, esim. KEHA-keskuksen mahdollistamalla tavalla.

Asiakastietojärjestelmien lisäksi keskeisen tärkeitä ovat työllisyyden kuntakokeiluissa kunnille siirtyvät toimintavaltuudet. Kuhmon kaupunki kokee hallituksen esityksessä esitetyt kuntien toimintavaltuudet varsinaisen työllisyyden edistämisen asiakastyön osalta riittäväksi. Kuhmon kaupunki haluaa kuitenkin tuoda esille tässä yhteydessä sen, että syksyn 2020 budjettiriihen uutisoinnin yhteydessä on eri medioiden toimesta esitetty tietoja siitä että TE-hallinnon käytössä oleva mahdollisuus työnhakija-asiakkaille annettavien, asiakasta velvoittavien työtarjousten tekemiseen saattaisi olla tulevaisuudessa poistumassa. Kuhmon kaupungin näkemys on, että työnhakijan omatoimisen työnhaun rinnalla tulisi myös työllisyyden kuntakokeilun kunnilla olla kuntakokeilun aikana käytössä mahdollisuus antaa työnhakijaa velvoittavia työtarjouksia.

Työllisyyden kuntakokeilujen onnistumiseksi maan eri alueilla Kuhmon kaupunki toivoo myös sitä, että riittävien toimintavaltuuksien lisäksi kuntakokeiluun osallistuvat kunnat pääsevät tasapuolisesti osallisiksi kuntakokeilun aikana mahdollisesti jaettavista lisämäärärahoista. Jos kokeilun aikana jaettaviksi tulee lisämäärärahoja, tulisi ne jakaa

Kuhmon kaupunki

www.kuhmo.fi

tasapuolisesti ja asiakasmääriin suhteutettuina kunkin alueen TE-toimiston ja kokeilukuntien muodostaman kuntakokeilutoimiston kesken.

Kuntien roolin pysyvä vahvistaminen työllisyyden hoidossa

Koska kuntien roolia työllisyyden hoidossa ollaan hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti vahvistamassa, tulisi tämän roolin vahvistamisen olla Kuhmon kaupungin käsityksen mukaan pysyvää. Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelmassa ei mainita kuntien roolin vahvistamisen työllisyyden hoidossa olevan vain kokeilu, kuntien työllisyydenhoidon kokeiluja onkin jo aiemmilla hallituskausilla järjestetty kaksi. Kuhmon kaupungin käsityksen mukaan alkamassa olevalla työllisyyden kuntakokeilulla tulisi olla vahva pilottimainen luonne, ja sen mukaisesti hallituksen esitykseen tulisi kirjata pelkän työllisyyden kuntakokeilun päättämispäivämäärän (HE 87/2020, 24 §) asemesta tavoite kuntien roolin pysyvästä lakisääteisestä vahvistamisesta työllisyyden hoidossa, siten että mainittu vahvistuminen tapahtuu vielä kuluvan hallituskauden aikana. Tämän vahvistamisen tulisi Kuhmon kaupungin käsityksen mukaan olla luonteeltaan sellaista, että se tarjoaa maan eri alueita edustaville, ominaispiirteiltään erilaisille kunnille tasaveroiset mahdollisuudet osallistua kuntalaisten työllisyyttä edistävien ja heidän yhteiskunnallista sekä sosiaalista osallisuuttaan vahvistavien työllisyyspalvelujen järjestämiseen.

KUHKMON KAUPUNKI

Lisätietoja : Juha Heinonen
Työllisyysasiantuntija
Puh. 044-7255231
etunimi.sukunimi@kuhmo.fi
www.kuhmo.fi

Kuhmon kaupunki

www.kuhmo.fi